

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Heimdall. Dansk Nyaars-Gave for 1816

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 25. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1815_269-txt-shoot-idm1171.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Kort efter, henimod Jul, kom Ulf hin Røde med sit Mandskab til Kongens Gaard, thi om Sommeren var han ude i Kongens Ærende og var sat til at holde Kystvagt i Vigen mod de Danske, som vilde hærge der om Høsten, men i den strængeste Vintertid pleiede han at være hos Kongen. Ulf havde mange rare Klenodier med sig som han havde sanket om Sommeren, og iblandt Andet havde han en Guldring som heed Netting, den var nettet sammen paa syv Steder og hvert 26Stykke havde fin Farve. Den samme Ring var af meget bedre Guld end andre Ringe, og Ulf havde faaet den af Lodmund Bonde, men ellers havde den tilhørt Kong Half som var Mesteren for de navnkundige Halvs-Kiæmper, og de havde faaet den tilligemed andre Klenodier, da de kuede Kong Haldan Ylfing, og nu havde Lodmund givet Ulf den, paa det Vilkaar at han skulde gaae i Bøn for ham hos Kong Olav. Da nu Kongen helligholdt Julen med stor Pragt i Trøndelagen, skedte det paa den ottende Høitidsdag at Ulf hin Røde gav ham Ringen Netting, og Kongen takkede ham saavel for denne Skiænk, som for al hans troe Tieneste i den forbigangne Tid. Folk sadtykt og drak der i Træhuset, thi Steenhaller vidste Man dengang ikke af at sige i Norge, Ringen gik rundt fra Haand til Haand og blev skaadet og rost, og Mage til Guld som den Ring var af kunde Ingen mindes at have seet nogentid. Endelig gik den ogsaa rundt paa Giæstebænken og kom til den fremmede Giæst, men han saae knap til den, satte 27ei engang Stoben han havde i Haanden, men flye de Ringen skiødesløs tilbage over Handleden, lukkede ikke sin Mund op om det Klenodie, men blev ved at snakke og gantes med sine Naboer. Nu spurgde Skiænkeren som gik for Borde nede hos Giæstekarlene, om de syndes godt om den Ring? ja, overmaade godt, sagde de, undtagen den nykomne Giæst han huer den ikke, men han har sagtens Skade paa Øinene siden han ikke ændser saadant et Stykke. Skiænkeren gik op til Kongen og sagde lige med de samme Ord hvad han havde hørt, og hvorlidt den nykomne Giæst brød sig om det Klenodie da det blev ham viist. Ja, svarede Kongen, den nykomne Giæst har mere inde end I veed af, og han skal komme til mig i Morgen og fortælle mig nogen Sagn. Imidlertid sad Giæsterne dernede paa Bænken og snakkede op, og spurgde den nykomne Giæst om han da havde seet Mage til den Ring eller kanskee en der var bedre endda? Ja, svarede Giæst, siden I forundrer Jer saameget over at jeg gjør saa lidt af den Ring, 28saa skal jeg aldrig nægte, at jeg har seet Guld der ikke var et Gran slettere, men snarere Tak til. Nu slog da Kongens Folk en Skoggerlatter op, og sagde at det var kostelige Løier, og spurgde om han turde slaae til Væds med dem om at han havde seet Mage til Guld saa godt, og kunde give Syn for Sagn. Tør du nu vove din Kniv og dit Belte, sagde de, saa sætte vi fire Mark Sølvmynt lige imod, og saa skal Kongen dømmе os imellem. Ja, sagde Giæst, har jeg engang givet mig i Lav med Jer, faaer jeg vel at holde Trop, og det er et Ord, jeg indgaaer det Væddemaal som I har sagt, hvem Kongen holder med, skal have vundet. Dermed var den Tale ude. Giæst tog sin Harpe og slog den med Snilde til langt ud paa Aftenen, saa alle Mand fandt at det var en Lyst at lyde derpaa, fremforalt der han saa mesterlig spille Gunnars Vise og endte med Gudruns Kvide hin gamle som ikke før var hørt i Kongens Gaard. Derpaa gik Man til Sengs, men om Morgenen da Kongen havde været i Fromesse og var kommet 29hiem og havde sat sig ved Davrebordet med sit Hof, da gik Skiænkeren tilligemed Giæst for ham at staae, hvor han sad paa sit Høisæde, og fortalde Sagen og sagde hvad Væddemaal de havde gjort. Hvad mener I jeg bryder mig om jert Væddemaal, svarede Kongen, I har sagtens havt en Taar paa Skallen da I fik Lyst til at sætte jeres Penge paa Rente, og jeg troer det er bedst at lade det Helegaae overstyr, allerhelst ifald Giæst er dermed tilfreds. Nei, svarede Giæst, jeg paastaaer at det skal gaae efter vor Aftale i alle Maader. Ja, sagde Kongen, kiender jeg dig ret, god Karl, saa er det nok ogsaa snarere vores Folk end dig der er løbet i Fælden, men det vil da snart give sig. Nu blev der da spiist og drukket som sædvanlig, men saasnart der var taget af Bordet, lod Kongen Giæst kalde for sig og sagde til ham: nu er det da din Pligt at komme frem med noget Guld om du har det, for at jeg kan afgjøre jert Væddemaal. I har at befale, Herre! svarede Giæst, greb saa i en Pung han havde hos 30sig, og trak et Vindsel frem, løfte det op og flyede Kongen et Stykke Guld der saae ud til at være brukket af en Sadelgjord. Kongen saae strax at det var noget prægtigt Guld og bad dem tage sig Ringen Netting, holdt saa Ring og Guld sammen, og sagde derpaa: ja, i mine Øine er det Guld Giæst kom med rigtig nok det bedste, og det er der vist Flere end jeg der synes, naar de seer ret til. Der var strax Mange som sandede det med Kongen, og han afgjorde da at Giæst skulde have vundet, saa nu blev det Giæstekarlene der stod til Skamme, Skaden derimod var ikke stor, thi Giæst sagde: beholder I kun jeres Penge selv, dem har jeg ingen Trang til at tage, men barer jer nu en anden Gang for at vædde med hvem I ikke kiender, thi det kan saa let hænde sig I finder en Mand for jer, som har baade hørt og seet lidt Meer end I! Eder, Herre! takker jeg for naadig Dom. Men, sagde Kongen, nu maae du sige os, hvor du har faaet det Guld du farer med: Ja, svarede Giæst, det er jeg ikke synderlig for, 31thi der er vel kun Faa der vil troe mig paa mit Ord. Det er det Samme, sagde Kongen, vi maae dog høre det, aldenstund du før har lovet at fortælle os dit Levnetsløb. Men, sagde Giæst, fortæller jeg først hvordan det hænger sammen med det Guldstykke, da spaaer jeg at I forlange at høre flere Sagn. Det kan gjerne være, sagde Kongen, at du spaaede ret dengang.